

Vragen Re-integratie beleid

Algemeen uitgangspunt (gegevens SCP).

Sinds 2003 is de WWB van kracht, met als uitgangspunt werk boven inkomen. Gemeente kunnen instrumenten inzetten als scholing, loonkostensubsidie, gesubsidieerde arbeid, sociale activering, premies, kinderopvang en stages. Gesubsidieerde arbeid is in deze context een middel, geen einddoel.

Sinds 2006 hebben de gemeenten de mogelijkheid om participatiebanen te creëren, bedoeld voor mensen die geen regulier werk kunnen vinden. Uitkering wordt dan loon, met het idee dat mensen zo uit sociaal isolement worden gehaald. Deze “banen” leiden dus in principe niet tot uitstroom, wel tot sociale activering.

Nadruk wordt ook gelegd op persoonsgebonden budgetten voor re-integratietrajecten. Cliënten van de sociale dienst kunnen dit budget naar eigen inzicht, in overleg met de sociale dienst, gebruiken om hun weg naar de arbeidsmarkt te vinden.

Daarnaast is samenwerking op regionaal niveau van belang en met de ketenpartners UWV en CWI, inmiddels gefuseerd.

Overigens zij gesteld dat re-integratie-instrumenten niet noodzakelijk naar uitstroom hoeven toe te leiden: ook sociale activering zonder uitstroom kan een verbetering van de situatie van betrokkene opleveren.

Voorstel voorbereidingsgroep:

Drie invalshoeken:

1. de mensen die in aanmerking komen voor re-integratie
2. rol van de gemeente
3. rol van de re-integratiebedrijven

Bij punt 1:

Algemeen

Bekend is nu dat inspanningen vooral gericht zijn geweest op de “kansrijken”, mensen die op eigen kracht, ook geholpen door gunstige economie, zelf werk hadden kunnen vinden.

Na het volgen van een traject heeft 6 op de 10 mensen geen werk en komt dus terug.

De moeilijke gevallen, het granieten bestand (ca. 35%), waarvoor nog nauwelijks aandacht is geweest.

Doelgroep niet alleen bestaat uit uitkeringsgerechtigden, maar ook uit NUG -ers etc.

Vragen:

- Wat zijn de cijfers voor Haarlem?

Welke cijfers worden hier bedoeld? Bijgevoegd treft u een cijfermatig overzicht van het aantal gestarte trajecten in 2007 alsmede de resultaten hiervan.

- Hoe groot het granieten bestand?
Wij gebruiken de term 'granieten bestand' niet, het geeft de suggestie alsof er een groep bijstandsgerechtigden bestaat voor wie geen mogelijkheden meer zijn op een vorm van participatie of activering. Wel is het zo dat het huidige klantenbestand wordt gekenmerkt door mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en een gemiddeld lange verblijfsduur in de bijstand.
- Kan de gemeente aangeven hoe de verhouding “kansarmen” en meer “kansrijken” is als het gaat om inzet van middelen?
Gelet op het feit dat vrijwel alle klanten een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt, is deze onderverdeling niet te maken. Vanzelfsprekend wordt de nieuwe instroom onmiddellijk opgepakt, dat geldt echter ook voor het zittend bestand.
- Hoeveel cliënten zijn er in traject genomen?
In 2007 zijn er 940 trajecten gestart, in 2008 zijn dit er 950.
- In hoeveel gevallen is dat traject in relatie tot de doelstelling ervan succesvol afgesloten?
Zie bijgevoegd overzicht.
- In hoeveel gevallen heeft dat tot uitstroom uit de WWB geleid, en hoe lang duurt die uitstroom 6 maanden of langer?
Zie bijgevoegd overzicht.
- Wanneer spreken we van een duurzame uitstroom?
Wij spreken van duurzame uitstroom bij een arbeidscontract van minimaal zes maanden.
- Wat is de gemiddelde wachttijd bij aanvraag uitkering?
De gemiddelde afhandelingstermijn van aanvragen wwv in 2008 ligt op 39 dagen. 82% van de aanvragen wordt binnen de wettelijke termijn van acht weken afgehandeld.
- Wat is het terugval percentage?
Zie bijgevoegd overzicht.
- Hoeveel cliënten zijn als startende ondernemer begonnen en duurzaam uitgestroomd? Geeft de gemeente over de mogelijkheden hiertoe informatie aan de cliënt?
In het kader van de Bbz (Bijstandsbesluit zelfstandigen) zijn er in 2007 en 2008 10 trajecten voor zelfstandig ondernemerschap gestart.

- Wie, (hoeveel) zijn de NUG ers en hoe worden zij benaderd? -Het verzoek is ook link te leggen met participatieplannen Kabinet en beleidswijzigingen rond Wajong, Bijstand en NUG-gers. Wat is taakstelling voor Haarlem?

Voor Haarlem geldt een opgave om 350 nuggers te begeleiden naar werk in de periode 2008 - 2010. Er is een apart project gestart waarvoor twee klantmanagers zijn vrijgesteld. Er wordt nauw samengewerkt met Haarlemse instellingen waar veel mensen komen die als nuggers zijn te omschrijven, zoals de Moedercentra.

- Zijn er nog andere mensen zonder uitkering die in aanmerking kunnen komen voor een re-integratietraject?

In het kader van de Wet Werk en Bijstand heeft de gemeente de re-integratieverantwoordelijkheid voor:

1. *Inwoners met een uitkering Wwb, Ioaw of Ioaz*
2. *Inwoners met een uitkering Algemene nabestaandenwet*
3. *Inwoners zonder uitkering die ingeschreven staan bij het Werkplein als werkloos werkzoekend*

- Hoe vaak wordt het PGB ingezet?

De gemeentelijke re-integratieverordening kent niet het instrument van het PGB. Wel wordt er door klant en klantmanager steeds vaker individueel ingekocht bij marktpartijen, buiten de standaardcontracten om. Er is steeds meer sprake van maatwerk.

Tip bij beantwoording punt 1:

De vraag is daarbij de kern van bijvoorbeeld de Divosa monitor, IWI rapporten en ook onderzoeken van universiteiten te gebruiken. Er is al zoveel bekend en er wordt zoveel dubbel werk gedaan alleen worden deze rapporten zo slecht gebruikt en lokaal vertaald.

Nog wat vragen over workfirst

- Hoeveel cliënten zijn op een workfirsttraject gezet? (% van het totaal). Wat zijn de criteria om een workfirsttraject aangeboden te krijgen?

Als criterium geldt: als een klant kan werken, dan is Work First het eerst aangewezen instrument, tenzij een ander traject meer passend is. In 2007 zijn er zo'n 420 klanten op Work First geplaatst, in 2008 waren dat zo'n 300 klanten.

- Hoeveel aanvragers van uitkering zien hiervan af als gevolg van het aanbieden van een workfirsttraject, de zgn preventiequote (%). Wat is de reden van het afhaken? Is het mogelijk om een onderzoek te doen naar de gevolgen van dit afhaken voor betrokkenen?

Ongeveer 10% van de aanvragers bijstand die een Work First-traject krijgen aangeboden, ziet af van de bijstandsaanvraag. Wij hebben geen onderzoek gedaan naar de gevolgen hiervan.

- Krijgen cliënten die denken het werk fysiek of psychisch niet aan te kunnen de mogelijkheid voor een onafhankelijk deskundig onderzoek?

Wij hebben onderzoek naar psychische of fysieke belemmeringen ingekocht bij twee bedrijven waaronder de GGD. Op verzoek van de klant dan wel van SoZaWe kan onderzoek worden gedaan naar de belastbaarheid van de klant.

- Krijgen mensen in workfirst een arbeidscontract (verloningsmodel) of werken ze met behoud van uitkering?

In Haarlem werken wij uitsluitend met een verloningsmodel.

- Kent workfirst ook een leeraspect? Zo ja wordt dan bij het begin van het traject vastgelegd wat het individuele leerdoel is en wordt dit gekoppeld aan een bepaald tijdspad?

Work First heeft zich ontwikkeld tot een traject dat steeds meer wordt gekoppeld aan leerdoelen. Paswerk heeft hiertoe de Pasacademie opgericht en werkt bovendien nauw samen met het Nova College. Eén en ander wordt in trajectplannen en voortgangsverslagen vastgelegd.

- Hoe lang duren gemiddeld de workfirsttrajecten?

De maximale duur is één jaar met mogelijkheid tot verlenging. Gemiddelde duur is negen maanden.

- Krijgen cliënten voor ze in een workfirsttraject gezet worden de gelegenheid om gedurende een bepaalde periode zelfstandig aan het werk te komen?

Als directe bemiddeling naar werk meer passend is, kan worden afgezien van Work First. Tegelijkertijd kan ook tijdens de Work First periode naar reguliere arbeid worden gezocht.

Bij punt 2

Vragen:

- Worden alle instrumenten/ voorzieningen ingezet en in welke aantallen/verhoudingen?

Zie bijgevoegd overzicht.

- Welke voorwaarden verbinden wij aan loonkostensubsidie, gesubsidieerde arbeid?

Wij hebben geen andere vormen van gesubsidieerde arbeid dan de laatste ID-banen. Voor nieuwe vormen van gesubsidieerde arbeid, moet eerst de verordening re-integratie Wwb door de raad worden vastgesteld. Als dit is gebeurd kunnen voorwaarden en vereisten in een beleidsregel worden vastgelegd.

- Bieden wij zelf werkervaringsplaatsen aan?

De gemeente voert een stagebeleid waarbij ook ruimte is voor het aanbieden van stages aan bijstandsgerechtigden. Het gemeentelijk stagebeleid moet nog worden geïmplementeerd.

Binnen de hoofdafdeling SoZaWe stelt elke afdeling een stageplaats beschikbaar voor studenten of bijstandsgerechtigden. In de afgelopen twee jaar hebben hiervan drie bijstandsgerechtigden gebruik gemaakt, waarvan er één in dienst is gekomen.

- Heeft de gemeente voldoende zicht op de uitbreiding- en vervangingsvraag van de arbeidsmarkt om zo efficiënt mogelijke inzet van middelen bij scholing en leerwerktrajecten te bewerkstelligen?

Op dit moment nog onvoldoende.

- In hoeverre speelt de beroepswens van de werkzoekende een rol bij het aanbieden van de diverse instrumenten?

De beroepswens van betrokkenen speelt een rol, de Wwb gaat echter wel uit van het begrip passende arbeid. Dat betekent dat werkaanvaarding belangrijker is dan wensberoep.

Bij punt 3

Vragen:

- Welk bedrag is er in 2008 gemoeid met re-integratie. Welk deel hiervan wordt besteed aan derde partijen (re-integratiebedrijven etc.)? Is er informatie bekend over de klanttevredenheid? Hoe functioneren de lokale re-integratiebedrijven, evaluatie?

In 2008 is er zo'n 11 miljoen besteedt aan re-integratie. Grofweg is de onderverdeling als volgt:

- *Work First: 3 mio (inclusief loonkosten deelnemers)*
- *Re-integratie en sociale activering overig: 2 mio*
- *ID-banen: 3,7 mio*
- *Zorg: 1,5 ton*
- *Projecten: 6 ton (werkgeversbenadering en slachthuisbuurt, beiden eigen uitvoering)*
- *Eigen uitvoering: 1 mio (zowel uitvoering eigen trajecten als administratie re-integratie)*

- Is men in staat maatwerk te leveren?

Met inachtneming van onze verantwoordelijkheid betreffende het realiseren van uitstroom uit de bijstand is maatwerk mogelijk. Dat blijkt onder meer uit het aantal trajecten op basis van individuele inkoop en het brede palet aan ingekochte trajecten.

- Hoe is de samenwerking met ketenpartner UWV/CWI? Kunt u tevens aangeven op welke manier er wordt samengewerkt met het UWV/CWI aan de hand van een paar concrete goedwerkende voorbeelden?

Op dit moment werken SoZaWe en UWV/CWI (sinds 1 januari 2009 gefuseerd) aan de van de geïntegreerde dienstverlening: het samenvoegen van de frontoffices van UWV en gemeente. De huidige economische situatie legt echter een grote druk op dit implementatietraject en is van invloed op het uiteindelijk te kiezen model.

Op klantniveau wordt met name samengewerkt bij Work First: als Work First niet leidt tot definitieve uitstroom, keert de klant terug via de WW. Met UWV hebben wij afgesproken dat in dit geval de re-integratieverantwoordelijkheid bij de gemeente blijft.

- Welke voorwaarden stellen wij aan re-integratiebedrijven?
Voorwaarden hebben onder meer betrekking op aanwezigheid privacy- en klachtenreglement, kwaliteit van het personeel, kwaliteit van dienstverlening, uitgebreide rapportageverantwoordelijkheid et cetera.

Aanvullende vragen

- Graag ook kengetallen over de vergelijkbare 100.000 gemeentes bijvoorbeeld, Nijmegen, Groningen, Leiden, Amersfoort, Eindhoven.
Wij verwijzen naar de kernkaart Wwb, waar gemeenten hun gegevens inzichtelijk maken: <http://www.gemeenteloket.szw.nl/kernkaart/index.cfm>
- Een aantal best practices (voorbeelden) die de moeite waard zijn om van te leren.
Wij verwijzen naar de best practices die regelmatig beschreven worden in de vakbladen zoals sociaal bestek, de verzamelbrieven van het Ministerie SZW et cetera.
- Visie op voor- en nadelen gesubsidieerde banen, effect regionale samenwerking voor re-integratie en welke objectieve factoren (verdeelseutel) bepalen hoeveel Haarlem krijgt voor re-integratie?
De visie van de gemeente Haarlem is beschreven in de kadernota re-integratie 'Niemand aan de kant'. Onze visie op gesubsidieerde arbeid is door de raad niet overgenomen. In de nieuwe verordening re-integratie Wwb hebben wij nieuwe vormen van loonkostensubsidies en leerwerkplekken voorgesteld, deze heeft de commissie echter niet willen behandelen.
- De gevolgen van de recessie (zie ook VNG brief voor de kerst over de gevolgen van recessie voor gemeenten hetgeen zorgelijke cijfers bevat over verliezen in de WWB in 2009 en 2010)? Er wordt gesproken over eigen risico van gemeenten a 163 miljoen in I deel in die jaren.
Op dit moment bereidt het college een analyse voor ten aanzien van de mogelijke gevolgen van de kredietcrisis voor de gemeente. Daarbij wordt uiteraard ook de Wwb betrokken.